Скуба Оксана Михайлівна,
учитель географії Черкаського фізико-математичного ліцею (ФІМЛІ)
Черкаської міської ради Черкаської області

Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Запотоцький С.П, та інші.), наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324)

7 клас

Географія

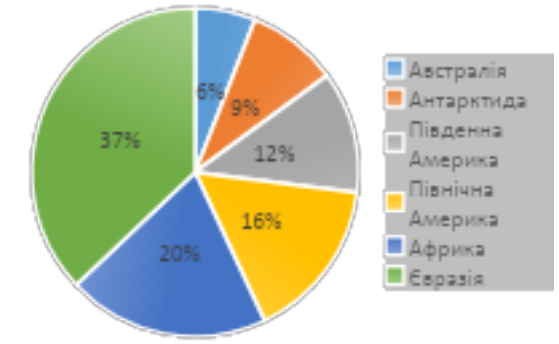
Тест №1. «Африка»

Варіант 1

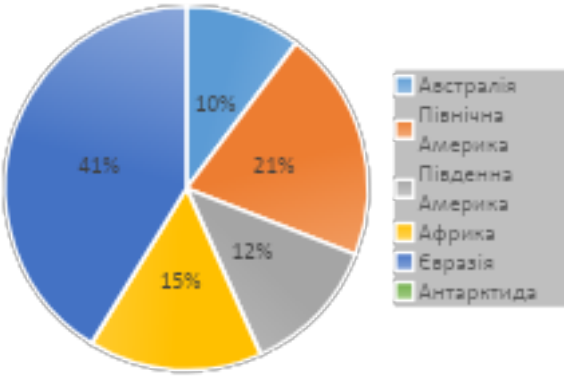
Початковий та середній рівні

Завдання 1-10 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

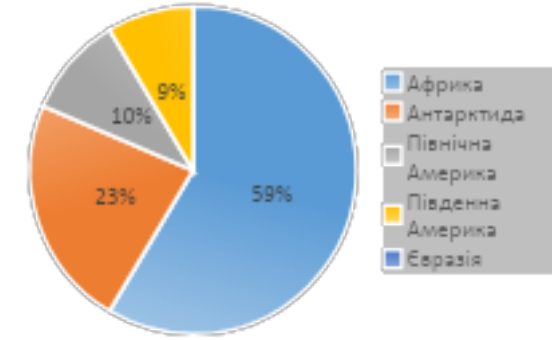
1. Діаграма – це математична модель, що показує співвідношення між різними величинами, які порівнюються.
Оберіть діаграму, на якій правильно показано співвідношення площі материка Африка до інших материків.

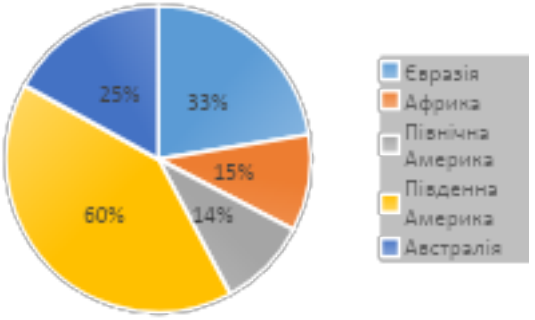
А

Б

В

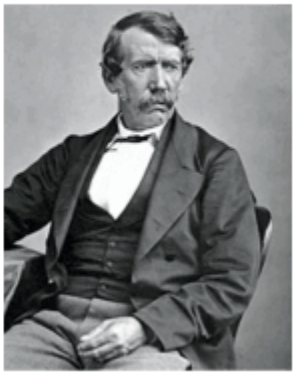
Г

2. У 1443-1444 рр. було відкрито узбережжя Мавританії, звідки вивезли групу рабів. Ця подія стала початком епохи работоргівлі, що забрала життя багатьох мільйонів жителів Африки. Однак учені, першовідкривачі нових земель, часто виступали на захист африканського народу. Одним із них був відомий англійський мандрівник. У 1841 році він як лікар і місіонер прибув до Південної Африки. Першим з європейців обстежив басейн річки Замбезі та відкрив водоспад Вікторія. Укажіть цього дослідника.

А Васко да Гама

Б Єгор Ковалевський

В Г. Стенлі

Г Д. Лівінгстон

3. Письменник Антуан де Сент-Екзюпері служив льотчиком поштової авіації на трасі, що проходила через Західну Сахару. У книзі «Планета людей» він писав: «У Сахарі ми зустрічалися з непокірними племенами. Вони з'являлися з таких глибин пустелі, куди нам не було доступу, ми тільки пролітали над ними…».
Про племена якого народу розповідав письменник?

А берберів
Б арабів
В готтентотів
Г бушменів

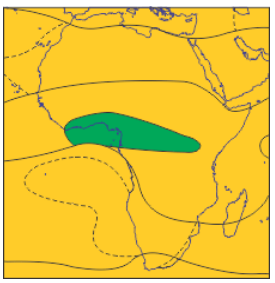
4. У якій природній зоні Африки ви опинилися, якщо вас попередили про вірогідність зустріти тварину, що відображена на малюнку.

А екваторіальні ліси
Б савана
В пустеля Сахара
Г високогірні райони Кіліманджаро

5. Родовища яких корисних копалин пов'язані із районами давнього фундаменту Африкано-Аравійської платформи?
А золото, залізні руди, хроміти, руди кольорових металів
Б алмази, кам'яне вугілля, уранові руди
В нафта, природний газ, торф
Г фосфорити, калійні солі, будівельна сировина

6. Визначте повітряні маси, які панують у кліматичному поясі, що виділений на карті зеленим кольором.

А теплі і вологі
Б холодні і сухі
В холодні і вологі
Г теплі і сухі

7. Розрахуйте відстань (у кілометрах), яку потрібно подолати найкоротшим шляхом, мандруючи від крайньої північної точки до крайньої південної точки материка.
Крайніми точками материка Африка є:
мис Рас-Енгела 37^0 пн.ш. 10^0 сх.д; мис Агульяс 35^0 пд.ш. 20^0 сх.д;
мис Альмаді 14^0 пн.ш. 18^0 зх.д; мис Рас-Гафун 10^0 пн.ш. 51^0 сх.д
А 222 км

Б 3330 км
В 5550 км
Г 7992 км

8. Укажіть цифру на карті, якою позначено найрозвиненішу країну Африки. Її називають «райдужною країною». Ця назва виникла через етнічне різноманіття її населення.

А 1
Б 2
В 3
Г 4

9. Савана – простір у субекваторіальному поясі, покритий трав'яною рослинністю з рідкісними деревами та чагарниками. Слово «савана» запозичене з іспанської мови «sabana», яке використовувалося для опису трав'янистої безлісної рівнини.
Савана покриває майже половину Африки, більше 13 мільйонів км^2. Оберіть тварин, що мешкають у цій природній зоні.

А леопард, жираф, верблюд, мавпа
Б зебра, горила, лев, бегемот, лисиця фенек
В жираф, зебра, лев, окапі
Г каракал, африканський слон, скорпіон

10. «Зібрання вод», блакитна перлина Африки, розташоване на висоті 773 м, друге за глибиною у світі (1470 м)

А Вікторія
Б Танганьїка
В Ньяса
Г Чад

Достатній рівень

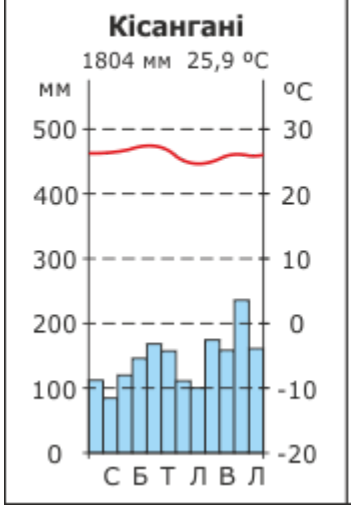
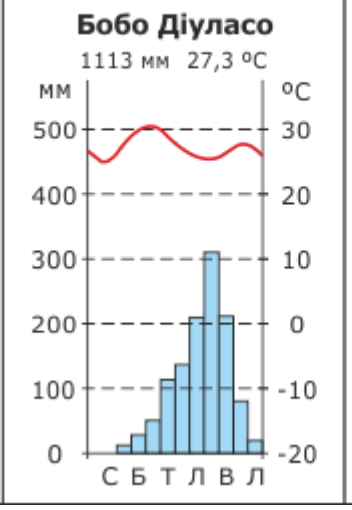
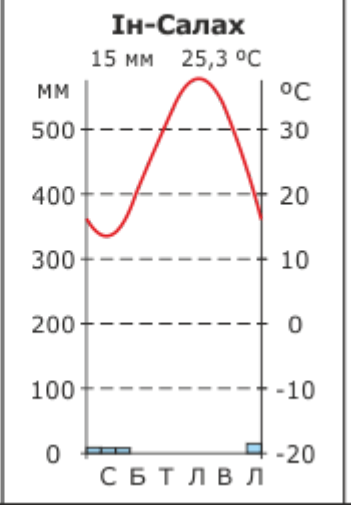
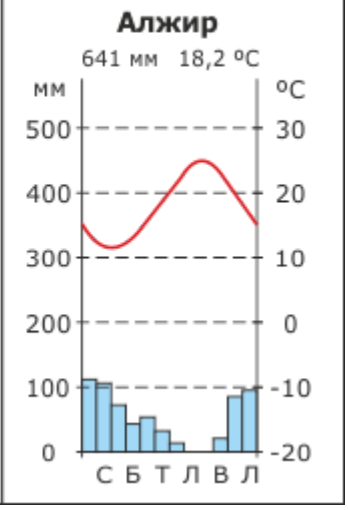
Завдання 11 з вибором декількох правильних відповідей

11. Прочитайте прислів'я і виберіть два, створено народом Африки.

А Хто фініки їсть, а хто кісточки прибирає.
Б На болоті не росте камінь, а на піску, вкритому вересом, – журавлина.
В Чорне дерево твердіше від берези.
Г Окраса лісу – гінкий ялинник, окраса пісків – сосняк.
Д Великий баобаб, вогнища з нього не розведеш.

Завдання 12 на встановлення відповідності/послідовності

12. Уміння читати кліматичні діаграми дозволяє визначити період для подорожі, який для вас є найкомфортніший. Установіть відповідність між кліматичним поясом та кліматичною діаграмою міста, яке у ньому розташоване.

1	2	3	4
			

А екваторіальний
Б субекваторіальний
В тропічний
Г субтропічний

Високий рівень

13. Укажіть особливості природи Африки.

А найвища точка материка є вулканічним конусом
Б клімат формують західні вітри й мусони
В є найспекотнішим материком на планеті
Г протікає найповноводніша річка світу
Д поширені підзолисті й дерново-підзолисті ґрунти
Є у всіх частинах материка трапляються евкаліпти
Ж природні зони змінюються симетрично відносно екватора

14. Яка істота Африки найстрашніша? Можна назвати крокодила, чорну мамбу, лева, горилу, і ще безліч небезпечних тварин. Але виявляється, найбільше потерпає населення Африки від звичайнісінького комара. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я у 2022 році в Африканському регіоні було 233 мільйони випадків захворювання і 580 000 смертей від цієї хвороби. Назвіть хворобу, що переноситься комарами.

(Відповідь упишіть з малої літери в Н.в., кількість клітинок відповідає кількості літер у правильній відповіді.)

Бонус для допитливих!

Перейдіть до Картографічного практикуму "Африка" за покликанням https://wordwall.net/uk/resource/38173017
або за QR-кодом та відшукайте сховані географічні об'єкти Африки.
За правильне виконання завдання отримаєте додаткові бали від учителя.

Відповіді

Початковий та середній рівні										Достатній рівень		Високий рівень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
А	Г	А	Б	А	А	Г	В	В	Б	А Д	1-А 2-Б 3-В 4-Г	А В Ж	малярія

Варіант 2

Початковий та середній рівні

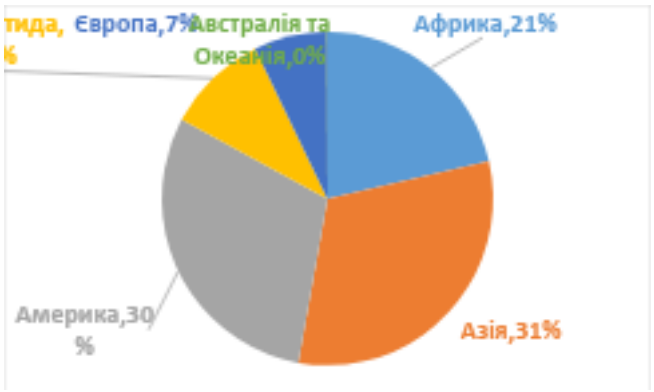
Завдання 1-10 із вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді

1. Крім природного розподілу суходолу на материки та острови, існує й умовний, культурно-історичний поділ на частини світу. Частини світу – історично сформовані регіони Землі, які включають материки або їх великі частини разом із прилеглими островами.

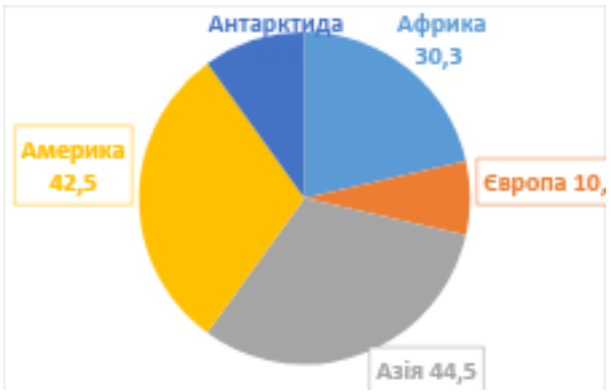
Оберіть діаграму, на якій правильно показано співвідношення площі частини світу Африка до інших частин світу.

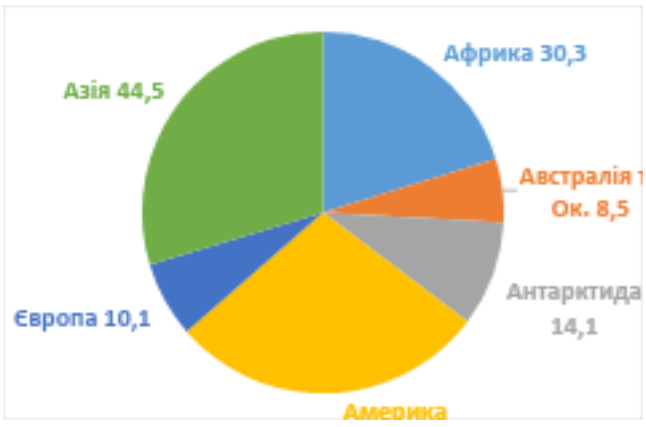
А

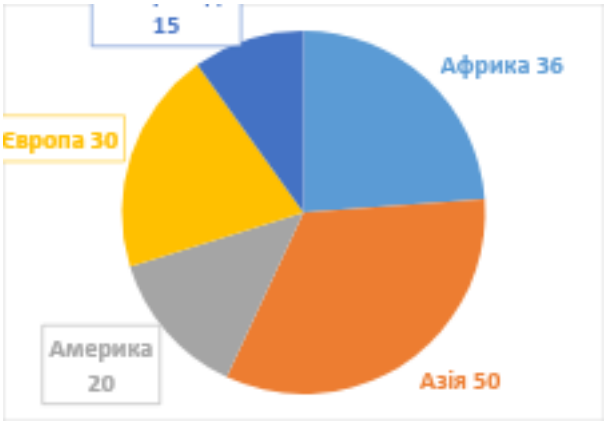
Б

В

Г

2. Перша «письмово зафіксована» подорож навколо Африки була здійснена ще в 600 році до н. е. дослідниками з Стародавнього Єгипту. За наказом фараона Нехо. У 1497-1499 роках він першим досяг Індії і повернувся до Португалії, обігнувши африканський континент. Після нього європейці почали колонізувати Африку. Це призвело до вельми сумних подій: у XVI столітті стала розвиватися торгівля чорношкірим населенням, а в XVII столітті більша частина території була колонізована.
Назвіть ім'я дослідника плавання, якого зображене на карті?

А Васко да Гама Б Єгор Ковалевський В Г. Стенлі Г Д. Лівінгстон

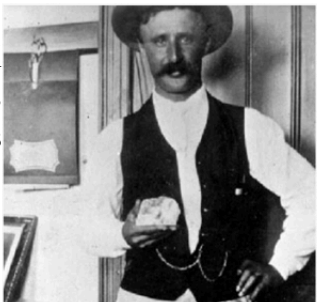
3. Найменший народ планети ростом 141 – 149 см проживає в екваторіальних лісах. Термін, що використовується для позначення мініатюрних людей, походить від грецького πυγμαίος (Pygmaios) – кулак, або міра довжини, що відповідає відстані між ліктем і суглобом пальця. У грецькій міфології вперше описує плем'я низькорослих людей Гомер. Про племена якого народу розповідається в тексті?

А берберів
Б арабів
В пігмеїв
Г бушменів

4. Для якої природної зони Африки характерна така погода: «День починається погожим ранком. До обіду сонце встигає сильно нагріти земну поверхню. Нагріте від неї повітря, насичене вологою, пополудні піднімається вгору й утворює купчасті хмари. З них на землю падає злива, яка супроводжується грозою. Через кілька хвилин дощ вщухає. Надвечір знову настає тиха і ясна погода»?
А пустелі і напівпустелі
Б вічнозелені твердолисті ліси і чагарники
В савани
Г вологі вічнозелені екваторіальні ліси

5. Африка досить багата мінеральними ресурсами, насамперед магматичного походження. Світове значення мають африканські родовища алмазів, золота, уранових і мідних руд та ін. Цікаво, що в 1905 р. у провінції Трансвааль (Південна Африка) знайшли алмаз вагою 621,2 грами. На честь президента компанії алмаз назвали «Куллінан».

У якій частині Африки є величезні поклади алмазів?

А південно-східній
Б північно-західній
В північно-східній
Г південно-західній

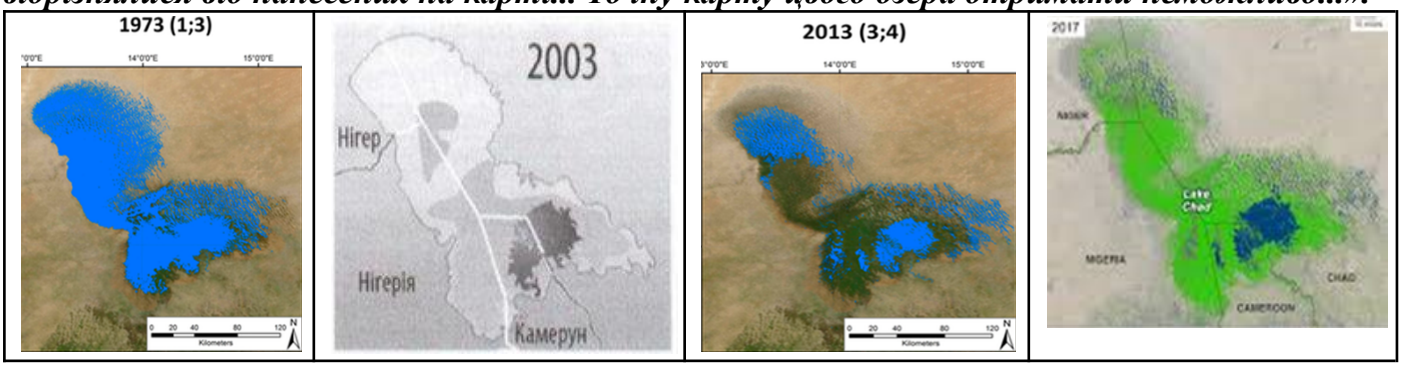
6. Який кліматичний пояс в Африці охоплює територію обабіч екватора на узбережжі Гвінейської затоки і в басейні річки Конго?

А субекваторіальний
Б екваторіальний
В субарктичний
Г тропічний

7. Розрахуйте відстань (у кілометрах), яку потрібно подолати найкоротшим шляхом, мандруючи від крайньої західної точки до крайньої східної точки материка.

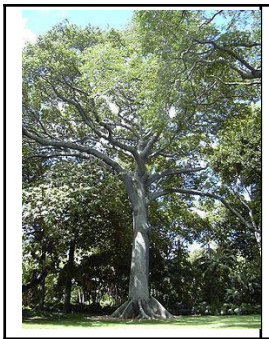
Крайніми точками материка Африка є:
мис Рас-Енгела 37^0 пн.ш. 10^0 сх.д; мис Агульяс 35^0 пд.ш. 20^0 сх.д;
мис Альмаді 14^0 пн.ш. 18^0 зх.д; мис Рас-Гафун 10^0 пн.ш. 51^0 сх.д
А 222 км
Б 3330 км
В 5550 км
Г 7659 км

8. Про яке озеро йдеться в уривку роману Ж. Верна: *«Нарешті дістались південного берега озера. ...Ось воно, "море Сахари", а в перекладі з мови однойменної держави слово означає "велика вода" Африки! ...Спробував накидати сучасні контури озера, що дуже відрізнялися від нанесених на карті... Точну карту цього озера отримати неможливо...».*

А Чад
Б Вікторія
В Танганьїка
Г Ньяса

9. Виберіть три характерні рослини пустель Африки.

				
А сейба	Б вельвічія дивна	В зонтична акація	Г кавун колоцинт	Д фінікова пальма

10. Укажіть три найбільші озера Африки, які знаходяться на сході материка. Їх іноді називають Великими Африканськими озерами.

А Чад, Вікторія, Танганьїка
Б Ньяса, Танганьїка, Вікторія
В Мверу, Малаві, Чад
Г Танганьїка, Ківу, Чад

Достатній рівень

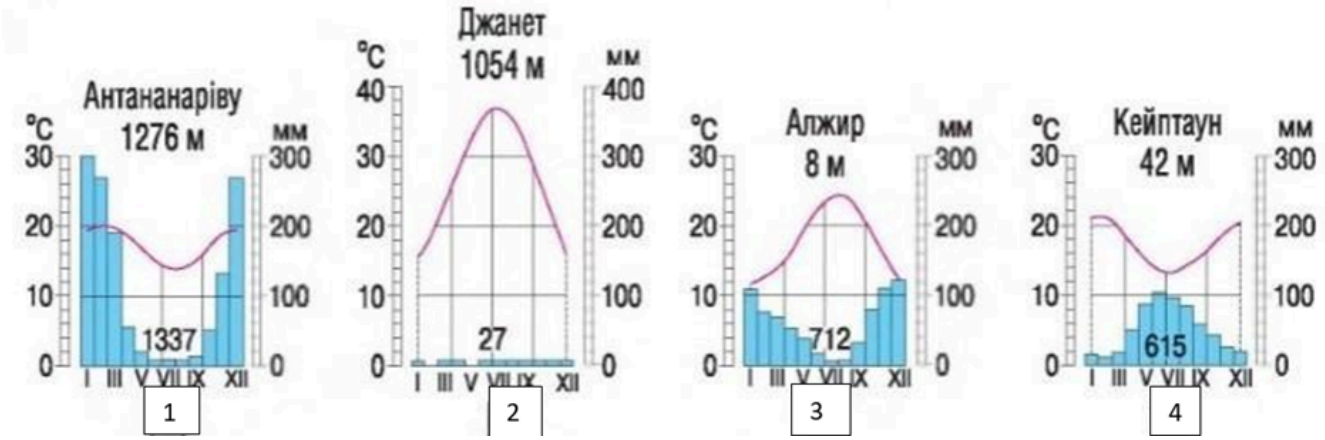
Завдання 11 з вибором декількох правильних відповідей

11. Прочитайте прислів'я і виберіть які два прислів'я створено народом Африки?

А Сім погод на дворі: сіє, віє, мутить, крутить, рве, зверху ллє, знизу мете.
Б Не лякай леопарда мертвим бабуїном.
В Чорне дерево твердіше від берези.
Г Окраса пісків – сосняк, окраса лісу – гінкий ялинник.
Д Коли б'ються два слони, то в савані від цього страждає трава.

Завдання 12 на встановлення відповідності/послідовності

12. Уміння читати кліматичні діаграми дозволяє визначити період для подорожі, який для вас є найкомфортніший. Установіть відповідність між кліматичним поясом та кліматичною діаграмою міста, яке у ньому розташоване.

А екваторіальний
Б субтропічний середземноморський південної півкулі
В тропічний пустельний
Г субтропічний середземноморський північної півкулі
Д субекваторіальний

Високий рівень

13. Укажіть причини нерівномірного розміщення населення Африки.

А кліматичні умови
Б рельєф материка
В економічний розвиток країн
Г різноманітний рослинний покрив
Д поширені підзолисті й дерново-підзолисті ґрунти
Є у всіх частинах материка трапляються отруйні змії

14. Дмитро отримав лист від однолітка Анкома, мешканця міста Зіндер (Нігер), що розташоване в субекваторіальному кліматичному поясі. Він скаржиться на спекотну й посушливу погоду, що вже півроку стоїть на вулиці, і дуже чекає погодних змін, щоб пограти вдосталь у футбол. Що є причиною таких кліматичних особливостей? Продовжте відповідь: «Чергування екваторіальних та _____ повітряних мас».

(Доповніть пропущене слово у відповідній граматичній формі, кількість клітинок відповідає кількості літер у правильній відповіді.)

Бонус для допитливих!

Перейдіть до Картографічного практикуму "Африка" за покликанням https://wordwall.net/uk/resource/38173017 або за QR-кодом та відшукайте сховані географічні об'єкти Африки. За правильне виконання завдання отримаєте додаткові бали від учителя.

Відповіді

Початковий та середній рівні										Достатній рівень		Високий рівень	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
В	А	В	Г	Г	Б	Г	А	В Г Д	Б	Б Д	1-Д 2-В 3-Г 4-Б	А Б В	тропічних

Використані джерела

1. 55 найцікавіших фактів про Африку. URL: https://eventukraine.com/travel/55-najcikavishih-faktiv-pro-afriku/
2. Wordwall. URL: https://wordwall.net/uk/community
3. Африка. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%84%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0

4. Географія: завдання за темами. URL: https://zno.osvita.ua/geography/tema.html
5. Дослідники материка Африки та їх відкриття. URL: https://dovidka.biz.ua/doslidnyky-materyka-afryky-ta-ikh-vidkryttia
6. Merkator | географія. URL: https://merkator.org.ua/
7. Пігмеї (раса). URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%96%D0%B3%D0%BC%D0%B5%D1%97_(%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B0)
8. Пігмеї в Африці намагаються зберегти свій первісний… URL: https://news.eurabota.ua/uk/africa/developments/pigmei-v-africi-namagajutsja-zberegti-svij-pervisnij-sposib-zhittja/
9. Прислів'я про природу. URL: https://dovidka.biz.ua/prisliv-ya-pro-prirodu
10. Прислів'я та приказки народів Африки. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Afryky_narod/Pryslivia_ta_prykazky_narodiv_Afryky.pdf?
11. Розповідь про савану. Цікаві факти про савани. URL: https://dovidka.biz.ua/rozpovid-pro-savanu-tsikavi-fakty-pro-savany